

OECD *Multilingual Summaries*

In It Together: Why Less Inequality Benefits All

Summary in Danish

Read the full book on: [10.1787/9789264235120-en](https://doi.org/10.1787/9789264235120-en)

Sammen om det: Hvorfor mindre ulighed kommer alle til gode

Sammendrag på dansk

Inkomstuligheden steg i gode tider og i dårlige tider

I de fleste lande er forskellen mellem rig og fattig på det højeste niveau i 30 år. I dag tjener de rigeste 10 % i OECD-landene 9,6 gange så meget som de fattigste 10 %. I 1980'erne var dette forhold 7:1, steg til 8:1 i 1990'erne og til 9:1 i 2000'erne. I adskillige nye vækstøkonomier, navnlig i Latinamerika, er indkomstuligheden snævret ind, men indkomstforskellene er fortsat generelt højere end i OECD-landene. Under krisen fortsatte indkomstuligheden med at stige, primært som følge af den faldende beskæftigelse; en omfordeling via skatter og overførsler udjævnede til dels ulighederne. I den nederste ende af indkomstfordelingen faldt husholdningernes indkomster imidlertid væsentligt i de lande, der var hårdest ramt af krisen.

En stor del af den seneste debat om ulighed har haft fokus på dem med de største indtægter, navnlig "top 1 %". Mindre kendt er det relative fald for mennesker og husholdninger med lav indkomst – ikke blot de nederste 10 %, men de nederste 40 %. Denne rapport stiller især skarpt på disse husholdninger og ser nærmere på nogle af de faktorer, der har svækket deres økonomiske situation, og på den vifte af politiske løsningsmodeller, der kan være med til at tage bekæmpelse stigende ulighed.

Højere ulighed trækker den økonomiske vækst ned og skader muligheder

Ud over konsekvenserne for den sociale sammenhængskraft er stigende ulighed skadelig for den økonomiske vækst på lang sigt. F.eks. skønnes den stigende indkomstulighed mellem 1985 og 2005 at have barberet i gennemsnit 4,7 procentpoint af den kumulative vækst mellem 1990 og 2010 i de OECD-lande, hvor der findes lange tidsserier. Hoveddrivkraften er den stigende kløft mellem lavindkomsthusholdninger – de nederste 40 % af indkomstfordelingen – og resten af befolkningen.

En vigtig transmissionsmekanisme mellem ulighed og vækst er investeringer i menneskelig kapital. Der vil altid findes en uddannelseskluft mellem personer med forskellig socioøkonomisk baggrund, og denne kløft bliver større i lande med høj ulighed, hvor dårligt stillede familier kæmper for at få adgang til uddannelse af høj kvalitet. Det indebærer et kæmpemæssigt tab af potentiale og lavere social mobilitet.

Stigende atypiske arbejdsformer kan skabe jobmuligheder, men bidrager også til større ulighed

Midlertidigt arbejde, deltidsarbejde og selvstændig beskæftigelse tegner sig nu for omkring en tredjedel af den samlede beskæftigelse i OECD-landene. Siden midten af 1990'erne tegnede atypiske jobformer sig for mere end halvdelen af det samlede antal skabte job. Mange arbejdstagere med atypiske arbejdsvilkår er ringere stillet i mange aspekter af jobkvalitet, f.eks. indtjening, jobsikkerhed eller adgang til uddannelse.

Især straffes lavtuddannede midlertidigt ansatte væsentligt på lønnen, deres indtjening er ustabil, og de oplever en langsommere lønfremgang.

Husholdninger, der er stærkt afhængige af indtægter fra atypisk arbejde, har meget højere indkomstfattigdom (i gennemsnit 22 %), og det stigende antal af disse husstande i OECD-landene har bidraget til en højere ulighed generelt.

Atypisk arbejde kan være et "springbræt" til mere stabil beskæftigelse – men det afhænger af arbejdets art og af arbejdstagernes og arbejdsmarkedsinstitutionernes karakteristika. I mange lande har yngre arbejdstagere, især dem med kun midlertidige arbejdskontrakter, en ringere chance for at komme videre til et mere stabilt karrierejob.

Flere kvinder i arbejdsstyrken reducerer ulighed

Kvinder har gjort betydelige fremskridt med hensyn til adgang til arbejdsmarkedet, indsnævring af lønforskelle og skabelse af bedre karrieremuligheder i forhold til mænd, og dette har bremset op for en stigende ulighed. Men kvinder har fortsat en ca. 16 % mindre sandsynlighed for at være i betalt arbejde og tjener ca. 15 % mindre end mænd. Såfremt andelen af husholdninger med udearbejdende kvinder havde ligget på samme niveau som for 20 til 25 år siden, ville indkomstskævheden være steget med næsten 1 Gini-point mere i gennemsnit. Virkningen af en højere andel af kvinder, der arbejder fuld tid parret med højere relative lønninger for kvinder, tilføjede en yderligere bremse på 1 point.

En høj koncentration af velstand begrænser investeringsmulighederne

Velstand er meget mere koncentreret end indkomst: I gennemsnit ejer 10 % af de rigeste husstande halvdelen af den samlede velstand, de næste 50 % ejer knap den anden halvdel, mens de 40 % mindst velstående kun ejer lidt over 3 %. Samtidigt påvirker det høje gælds niveau og/eller lave aktivbeholdninger den lavere middelklasses muligheder for at foretage investeringer i menneskelig kapital eller andre investeringer. En høj koncentration af velstand kan svække potentiel vækst.

Udformning af politiske pakkedninger til bekæmpelse af stor ulighed og fremme af lige muligheder for alle

De politiske beslutningstagere har en række instrumenter og værktøjer til deres rådighed til at bekæmpe stigende ulighed og fremme lige muligheder for alle. For at disse politiske pakkedninger skal kunne slå igennem, er det afgørende, at der er solid tillid til institutioner og en effektiv social dialog. En indsnævring af forskellene mellem rig og fattig og fremme af lige muligheder for alle kræver politiske pakkedninger på fire hovedområder:

- Kvinders deltagelse i det økonomiske liv: Regeringerne skal føre en politik, der har til formål at afskaffe forskelsbehandling af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og fjerne hindringer for kvinders beskæftigelse og karriereforløb. Hertil hører foranstaltninger til forbedring af indtjeningspotentialet for kvinder i lavtlønsområdet og til bekæmpelse af kønsopdelingen ("glasloftet").
- Beskæftigelsesfremme og kvalitetsjob: Politikkerne skal fokusere på adgangen til job og integration på arbejdsmarkedet. Fokus skal være på politikker for regulering af antallet og kvaliteten af job; job, der byder på karriere- og investeringsmuligheder; job, der er "trinbræt" snarere end blindgyder. Indsatser mod segmentering på arbejdsmarkedet er et vigtigt element i forbedret jobkvalitet og bekæmpelse af ulighed.
- Færdigheder og uddannelse: Fokus på de tidlige år, og på behovene hos familier med skolesøgende børn, er afgørende for, at socioøkonomiske forskelle på uddannelsesområdet kan imødegås. Der skal sættes mere ind på at tilføre unge de færdigheder, de har brug for til at få en god start på arbejdsmarkedet. Med en hastigt stigende økonomi bør der ydes en ekstra indsats, hvor både erhvervslivet og fagforeningerne inddrages, for at fremme en vedvarende opkvalificering i arbejdslivet.
- Skatte- og overførselssystemer for effektiv omfordeling: En hensigtsmæssigt udformet omfordeling via skatter og overførsler er et effektivt instrument, der kan bidrage til større lighed og større vækst. I de seneste årtier er effektiviteten af omfordeling blevet svækket i mange lande som følge af, at

ydelser i den erhvervsdygtige alder ikke holder trit med reallønnen, og at skatterne bliver mindre progressive. Politikkerne skal også sikre, at de mere velstillede, men også multinationale selskaber, kommer til at bære deres del af skattebyrden. Store og vedvarende tab af lavindkomstgrupper understreger behovet for velgennemtænkte politikker for indkomststøtte og konjunkturudjævrende sociale udgifter.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *In It Together: Why Less Inequality Benefits All*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264235120-en